

خبر الکلام

صاحب امتیاز و مدیر مسؤول
حسین شمی

سر محرری :
احمد شیرانی

۲۶ کانون اول

۹ صفر

ماقل و دل

[پنجشنبه کونلری]

قل الحیر والافاسکت

[نشر اولتور]

نصائح قرآنیہ

(والارض مدد ناها والقیسا فیها رواسی
وانبتنا فیها من کل شیء موزون وجعلنا لکم فیها
معایش ومن لستم له برازقین)

ترجمہ

[ارضی بسطایدوب اوزر ندره ثابت طاغاری
پیدا ایلدک و آنلرده میزان حکمتله مقدر شیرلی
بیترلدک سزک ایچون ورزاقی اولمادیغکنز اولاد
وعالکنز ایچون مدار معیشت اولان موادی
یاراندق . ناکه متمم اولوب وظیفه عبودیتی ایفا
ایده سکنز .]

مطالعہ

صانع کائنات حضرتلری بو نظم شریفله
انظار انتباهمیزی الواح طبیعتله جلب ایدرک
بدایع مصنوعاتی پیشکاه تماشا مزه وضع ایدیور ،
ناکه کمال قدرتنه استدلال ایدلم ، حکم بالغه
الہیہ سی آکلاہرق سعادت ابدیہیہ مظهر
اولہم .

« اولانلر فیضیاب انتباه آثار قدرتن
آلبرلر حصه عبرت تماشا ی طبیعتدن »
بو آیت کریمه ارضک تشکلات مخصوصه سی
بیان ، احتیاجاتمیزی استفایه خادم مواد طبیعیہ سی
مقام امتنانده اعلام بیوریلور . نہ کم : [هو الذی

جعل لکم الارض ذلولاً قامشوا فی مناکیہا وکلوا
من رزقه والیہ النشور .] آیت جلیلہ سی ده
مواہب ارضیہ دن استفادہ ایتمککنمز حقده
شر فزول ایتمشدر .

نه قدرت عظیمه درکه !... شو قوص قوجه
علم طبیعت ، انسان دینیان ضعیف بر مخلوقک
امرینه نقاد بولنیور ، قوای طبیعتدن ایستدیکنز
وجه ایله مستفید اولور ، محصولات متنوعه
ارضدن مواد غذائیہ مزی ، حوائج سازه
بشریہ مزی تأمین ایدوب طور بیورز .

هله مبدع فطرتک مالک بولندیغمز اراضیہ
بذل ایتمدیکی الطاف بی نهایتی همدلرلو تصورک
فوقده در . مملکتمز بارلاق کونشمارک ، صاف
هوارلرک ، لذیذ صولرک بر تموجکاه لطیفی ، بر
ساحه فیض وانعکاسی بولنلق محاسنی جامعدر .
حقیقکه : بز بوقدر مذمت ، بوقدر فیضناک
اراضیدن بحق استفادہ ایدم یورز . حالاً اراضیمیزی
اصول قدیمه وجهله ایشلدرک وسائط جدیده
زرایه دن محروم بولنیورز بونکله برابر اراضیمز
کوچک کوچک پارچهلره آیرلش اولدیغفسدن
فلاحت جسیمه اصولی جاری اوله مہرق دائره
استفادہ مز بتون بتون طارلا شوب کیدیور .
معلومدرکه بر یر نقدر قوه انتباهیہ مالک

هر درلو ترقیبات بشریه بی متکفل بولان
اسلامیتک واسطه انتشاری اولان صاحب سعادت
افدیمز بالذات ید مؤید نبویلریله آغاج غرس
ایدر، احیای اراضی خصوصند اصحاب کرامی
تشویقه بولنورلردی .

بر حدیث شریفده [لوقامت القیامه وفی
ید احدکم فسیاته فان استطاع ان لایقوم حتی
یغرسها فلیعل .] بیورلدینی کبی دیگر بر حدیث
نبویه [من غرس غرساً او زرع زرعاً فاکل
منه انسان اودابه اوطیر او سبع فهو له صدقه]
بیورلمشدر .

اکثر علمایه کوره زراعت ، تجارتدن
افضلدر؛ چونکه زراعتله اراضی احیا ایدیلر؛
زراعتدن بتون ذی حیات اولانلر فائده نلر؛
زراعت سدیله ساحه ارضی ترین ایدن لطیف
لطیف اکیئر، ورقلر، کوزل کوزل آغاجلر،
چیچکار کندیلرینه خاص بر لسان احترام ایله
صانع عظیمی تسبیح و تحیل ایدر؛ برر محترم
لوحه علویت کبی انظار تفکری بارلارطورور .

« هر کبایه که از زمین روید
وحده لا شریک له کوید »

لطیف بر کویده اکلشه رک زراعت وفلاحتیه
مشغول؛ علم مدینتک ولوله جانخراشدن اوزاق
بولنالنر نه قدر مسعود .! نه قدر بختیاردرلر .!
عجبالا . انسان ایچون الواح طبیعی تماشادن؛
ازهار منوره فطرتک انکشافی مشاهددن
دها روحپرور؛ دهانشوه آور بر شی تصور
اولنه بیلریمی؟ . ایشته اصحاب زراعت بتون
بو بختیارلقلره مظهر الموقده؛ بزلردن زیاده
موهبه مشیتدن مستفید بولمقدهدرلر .

لطائفندرکه: هارون الرشید؛ الندوکی کوچک
بر فدائی دیکمکده بولان بر اختیاره تصادف

قوای طبیعه دن نه درجه مستفید اولورسه اولسون
آلات زراعیه سی نقصان؛ وسائل نقلیه وعمرانیه سی
مفقود بولندیقه او اراضیدن حقیه استفاده ممکن
اوله ماز . ایشته قوس قوسه آناتولی قطعه سی؛
هر درلو فیوض طبیعه نک تجلیکاهی بولندینی حالده
ینه اها لیمز احتیاجات ابتداییه وغذاییه لرینی
تماماً استیفا ایدمه یورلر .

اورویانک بر چوق یرلرنده بر کیلومترو
مربای ارض بر ایکی یوز کشتی به اصابت اچمکه برابر
معیشت خصوصند اصلاً صیقتی کورمیور؛
راحت راحت یاشیورلر . بزده ایسه هر کیلومترو
مربای ارض یدی سکز کشتی به اصابت ایتدیکی حالده
ینه مواد غذاییه وسائر مزى خارچدن جابه
مجبور قالیور، رفاهیت حاله نائل اوله میوروز .
بوکون المزده منابع ثروت نلمنه بر شی
وارایسه اوده مالک بولندیغمز اراضی واسعه دن
عبارتدر . بناء علیه ملکتمزده زراعتک انکشافه؛
فن زراعتک تکمل وتعمنه جالیشماز لازمدر .
زراعت یک نافع بر صنعتدر . زراعت
واسطه سیله سینه ارضدن مواد اغذاییه و ابتداییه
مزی استحصال ایدرک احتیاجات مادیه مزک مهم
بر قسمی استیفا ایتش بولنوروز .

دینیه بیلیرکه زراعت بتون صنایع بشریه دن
دها مهم، دها مقدمدر، مواد غذاییه و ابتداییه
وجوده کلدیکه صنایع اعمالیه و تجارتیه دن وسائر
صنایع نافعنه دن اصلاً اثر کوریه مز .
بناء علیه زراعت، حیات اقتصادیه نک
اس اساسی اولمق اهمیتى حازدر .

هله بزم کی مؤسسات اقتصادیه سی مفقود،
تجارت داخلیه وخارجیه سی معدود بر ملت ایچون
زراعتدن باشقه بر واسطه ثروت بولنه ماز :

یر یوزی فن زراعتدن اولورسه مستفید
هر طرف تغذیر ایدر بر لوح زرین هیئت

اینگله : « باباجم ؛ سن آرتق پیر اولمشین ،
شبو فندانن نمره آلهیه جفتی بیلدیکک حالده
نیچون غرس ایتمک زحمتده بولنیورسین . » دیر .
کنج فکری اختیارد :

« لقد غرسوا حتی کلنا وانا
لنغرس حتی یا کل الناس بعدنا »

[یعنی : بزدن اولکیلر آغاج دیکدیلر نمره-سی
بز بیدک . بزده غرس ایتمی زکه بزدن سوکره
خاق بیوب مستید اولسونار .] دیه کارونک
نظر تقدیری جلب ایدر . بونک اوزرینه
هارون ، اختیارک اله بر آوج آلتون صقشدر نجه :
« کوردکی اوغلم ! ایشته دیکدیکم فدانک نمره-سی
بندخی اقطاعه موفق اولدم . » دیه رک رشیدک
دهل زیاده مظهر توجیهی اولور .

جعلنا الله من المرزوقین آمین .

ارضر و ملی :

عمر نصوحی

مباحث نظریه

مقدمین حکمایه کوره ؛ علم اخلاق ؛ علم
حکمتک بر شعبه سیدر . مقدمین ؛ حکمتی مختلف
صورتلر ایله تعریف ایشلارد . فقط بو تعریفات
مزج و توحید ایدلدیکی حالده اشیائی یوقاری
شو صورت حاصل اولور : حکمت ؛ نفس
ناطقینی من جهة العلم والعمل منتهای کمال مقدره
وسعادت حقیقیه ایصال ایدمک صورتده
بقدر الاستطاعه حقائق موجوداته اعلائی نظر
علمیدر . »

تعریف مذکوره نظراً حکمت ؛ عاداتاجع
علوم عقلیه فی مفید اولمش اولور . بو معنایه کوره
جواهر مجرد ، متجزیه و کافه محسوسات و معقو-
لات علم حکمتک موضوعی دائره سنده داخلدر .

مقدمین ؛ علمی آلت و غایت اولق اوزره
ایکی به آیر مشار و کسب و تحصیلده خطادن عصمت
اسبابی اراده ایلین علوم آلیدن ماعدان قدر
علوم عقلیه و ارایسه جمله سی علم حکمتک اقسام
مندن عد ایشلاردی . مقدمین ؛ حکمت ؛ نظریه
و عملیه اولق اوزره ایکی قسمه تقسیم ایشلاردر .
حکمت نظریه نك موضوعی زمین و آسمان کی
وجودنده استطاعت و اراده بشریه نك برکونا
مدخلی اولمسان موجوداندر ؛ حکمت عملیه نك
موضوعی ایشه بالذات بشردن صادر اولوب وجودنده
اراده جزیه مرکب مدخلی آشکار اولان افعال
و حرکاتدن عبارتدر .

حکمت نظریه اوج شعبه یی محتویدر : الهیات ،
ریاضیات ، طبیعیات ، حکمت عملیه کذالک
اوج شعبه یی منقسمدر : علم تدبیر نفس ، علم
تدبیر منزل ، علم تدبیر مدینه در .

متأخرینه کوره علم حکمتک تقسیمی باشقه
دورلور . متأخرین ؛ جواهر متجزیه و محسوساتی
موضوع علم حکمتدن اخراج ایدرک حکمتی ؛
« الهیات ایله عقل و روح کی جواهر مجرد نك
احوال و کیفیاتندن بحث ایدن علومک هیئات
مجموعه سی اولق اوزره تعریف ایشلاردر . بونلره
نظراً علم حکمت باشلیجه درت شعبه یی منقسمدر :
علم الهی ، علم احوال روح ، علم منطق ، علم
اخلاق .

علم الهی : جناب حقک وجود و وجدانیتدن
قدرت مطلقه ربانیه سندن ، صفات ذاتیه و ثبوتیه
سندن بحث ایدن بر علمدر که تعمیق مباحثده
نیجه عقول راسخه یی قاصر بر اقان بر بحر یی یاباندر .
بو علم ؛ علم کلام و علم اعلی ناملری ایله ده یاد
اولونور .

علم احوال روح ؛ برانسانک روح ایله
جسدن مرکب اولدیفی و جسدک فانی ؛ فقط